Zirvələri bürüdü alov rəngli şəfəqlər.
Odla buz görüşəndə
Zərrələr birləşəndə,
Damcı-damcı töküldü dağların sevinc yaşı.
Qışla yazın savaşı
Buludlarda şimşəyə,
Yerdə irmağa döndü.
Ulduz görmüş ilan tək
Qış dağın zirvəsindən dərələrə süründü.
Dağ seli yarğan boyu axıb haray qopardı,
Qayadan ayrı düşmüş daşları da apardı,
Yamaclarda əks etdi dərələrin fəryadı,
Düzənlikdə qırıldı dağ selinin inadı.
Baş aparan dalğalar töyşüdü yavaş-yavaş.
Ləngər vurub dayandı neçə-neçə nəhəng daş.
Kiçik, yumru daşlarsa baş vuraraq hər yerə,
Dalğalara səs verib haray salıb düzlərə
Yuvarlanıb axırda bataqlığa düşdülər.
Yüksəklikdən ayrılıb palçığa qovuşdular.
Hopub batdıqca gilə,
Elə bil dərk etdilər
O nəhəng daşlar niyə çəkildilər sahilə.
Gözlərinin önündə gəlib dayandı dağlar,
Orda hər bir qayanın, hər daşın öz adı var.
Burdasa hər şey bitib, nə ad qaldı, nə nişan.
(Gör nə zaman ayılır öz kökündən ayrılan.)
Nə yaxşı ki, sahilə yan aldı yoldaşları.
Nəhəng cığır daşları.
Nə yaxşı ki, onlar var.
Əgər daşlar hamısı yuvarlaq olsaydılar
Cəlalı pozulardı yamacın da, düzün də.
Bəlkə nəsli qalmazdı daşların yer üzündə...

1968

ANA DİLİ

Bir gün əsir düşmüş bir qəhrəmanı
Sorğuya, suala çəkəndə cəllad,
"Sizin əlinizdə ölmərəm! – dedi, –
Məni zaman-zaman yaşadar həyat".
Dedilər: – Gözünü ovarıq sənin,
Görə bilməzsən.
Dedi: – Yaşaram!
Dedilər: – Qolunu qırarıq sənin
Silahın, kəsərin düşər əlindən.
Dedi: – Yaşaram!
Dedilər: – Qıçına kündə vurarıq,
Gəzə bilməzsən.
Başında elə bir tonqal qalarıq
Dözə bilməzsən.
Dedi: – Yaşaram!
Dedilər: – Nəyin var apararıq biz,
Bir də keçmişinə dönə bilməzsən.
Dedi: – Yaşaram!
Dedilər: – Dilini qopararıq biz,
Danışa bilməzsən, dinə bilməzsən.
Susdu qəhrəman,
Nə yaşaram dedi, nə öləm dedi.
Söylədi: – Nə bilir elə, ey cəllad.
Divan sənindir,
Dövran sənindir...

1970

MƏNİ

Əlvan çiçəkləri ətir qoxulu,
Yaşıl çəmənləri səhər yuxulu.
Kimə məhəbbətli, kimə qorxulu.
Ay çöllər, anırsız uzaqdan məni?

Mən ki gəncliyimi sizə vermişəm,
O dağa, dərəyə, düzə vermişəm.
Elə bil mən sizi təzə görmüşəm,
Sizsə görməmisiz nə vaxtdan məni.

Saçları ağarmış bir nəğməkaram,
Neçə sevincim var, nə qədər yaram.
Bir axar su kimi olmuram aram,
Soruşun hər axan bulaqdan məni.

Mən dizi üstündə sürünməmişəm,
Özgə ətəyinə bürünməmişəm.
Şahidim şərdir, bir də ki qələm,
Bir də xəbər alın yaraqdan məni.

Sən bu zəmanənin işinə bax bir,
Dünən ayaq öpən bu gün vəkildir.
Nə isti görübdür, nə soyuq bilir,
İstəyir keçirə sınaqdan məni.

İndi həyatımın payız çağıdır,
Ömrün günlərini ruzgar dağıdır.
Bir fikir qəlbimi sıxır, ağrıdır –
Külək qoparmasın budaqdan məni.

Dünyada bir hörmət qazanmışam mən,
Kaş onu almasın həyat əlimdən.
Bir də unutmasın o el, o vətən,
Gəzib dolandığım o torpaq məni.

1963

KÖRPÜ

Dünyada körpü çoxdur,
Adlısı, adsızı var.
Dəmirdən asma körpü,
Daşdan hörülmə körpü.
Sadəcə taxtadan da
Körpü salmış adamlar.
Sahilləri, dağları
Körpülər birləşdirir,
İnsan yolda qalmasın.
Asfalt köynəkli yollar,
Daşlı, kəsəkli yollar.
Nakam bir ömür kimi
Yarıda qırılmasın.
Körpü əsrlər boyu
Həsrət qalan dağların,
Dərələrin üstündə
Birləşən əlləridir.
Körpü dəli çayların
Qılıncıyla bölünmüş
Bir torpağın qəlbinin
Qovuşan telləridir.
Neçə körpü görmüşəm
Mən də neçə ölkədə.
Ekvatordan uzundur
Keçdiyim körpülərin
Uzunluğu bəlkə də.
Fəqət bir körpü üstə
Dayanmışam mən bu gün,
On addımdır uzunu
Bu dəmirli körpünün.
Nə gələn var, nə gedən,
Üstündə lal baxışlar.
Torpağında göylərin
Göz yaşından naxışlar.
Bir ayağı cənubda,

O biri şimaldadır.
Bu qərib görkəmiylə
O özü də niskilli,
Özü də xəyaldadır.
Yəqin düşünür, "görən
Məni niyə saldılar...
Əgər dəyməyəcəkdi
Bir də insan ayağı.
Niyə mənim sinəmə
Çəkildi həsrət dağı.
Niyə "körpü" sözünün
Minillik şöhrətinə
Belə ləkə vuruldu.
Burda bir divar deyil,
Niyə körpü quruldu..."
Bu körpünün taleyi
Elə bil ki sındırdı
Qolumu, qanadımı.
Mən geriyə qayıtdım
Gəldiyim beş addımı.
Ümid dolu qəlbimi
Yenidən kədər aldı.
O körpünün üstündə
Yolum yarıda qaldı.

1964

QARADAĞ

Zirvəsindən bulud keçər qatarla,
Sal daşlardan qartal uçar vüqarla.
Yarğanlarda tala-tala çən durar,
Silovlarda gün dəyməmiş təzə qar.
Qayaları təkələrin, maralların yatağı,
Ətəyində bağrı yarıq lalələrin ocağı.
Ayağında xan Arazın dalğaları dillənər,

Çaylağında məcnun söyüd, qələmələr yellənər.
Torpağında əsrlərin dağ çəkdiyi şırımlar,
Gah qızarar, gah qaralar, hər şırımda bir çalar.
Bulud gələr, gurşad düşər, sellər, sular çağlayar,
Yeddi rəngli göyqurşağı ona kəmər bağlayar.
Yağış kəsər, bulud keçər,
Qayalardan qartal uçar,
Daşlar qopub tökülərlər gur çaya,
Qaradağsa sakit-sakit durub baxar dünyaya.
Nə zamandır belə durur dar ayaqda, tufanda,
Duruşundan bəllidir ki, dağ dözümü var onda.

1973

GİZLİ-GİZLİ

Şair Səhəndə

Vüsal həsrətilə alışdım, yandım
Axdı gözlərimdən sel gizli-gizli.
Sən gördün, gözlərin doldu, qardaşım,
Qoy əğyar görməsin, sil gizli-gizli.

Zərrəyəm, ümmandan xəbər al məni,
O eldən, məkandan xəbər al məni.
Səhənd, Savalandan xəbər al məni,
Pünhan dərdlərimi bil gizli-gizli.

Yaşımın üstünə gəldikçə yaşlar,
Düşür xatirimə dostlar, tanışlar.
Yəqin ki, məni də unutmamışlar
Hərdən yada salır el gizli-gizli.

Sinəmin üstündə qövr edir yara,
Duymamaq bir bəla, duymaq bir bəla.
Mənim həsrətimi desin dostlara
Ürək gizli-gizli, dil gizli-gizli.

İnsan da düşərmiş özündən uzaq,
Mən səndən uzağam, sən məndən uzaq.
Günlərim keçdikcə vətəndən uzaq
Taladı ömrümü il gizli-gizli.

Babamız Qorqudun çaldın sazını,
Söylədin ürəkdə qalan sözünü.
Dedim həmişəlik görüm üzünü,
Demədim görüşə gəl gizli-gizli.

1975

PƏNCƏRƏ ÖNÜNDƏ ÇİNAR

Pəncərəm önündə tək çinar,
Yamyaşıl yarpaqları
Asta-asta pıçıldaşır
Gecəyarı...
Otaq tək,
Mən tək.
Göy üzündə ulduzlar
Çiçək-çiçək...
Yadıma Təbriz düşür,
"Novbahar" mehmanxanası.
Otaq tək,
Mən tək.
Yarpaqları ləçək-ləçək
Bir qələmə boylanardı
Pəncərədən.
Təbriz qızları kimi
Utana-utana,
Kövrək-kövrək...
Səhərə kimi danışardı
Yarpaqlar.
Qulaq asardım
Xəyal aləmində yol gedə-gedə.

Deyərdim:
Cəbhədən qayıdanda
Bura gələcəyəm bir də.
Oturub qulaq asacağam
Neçə gecə,
Qələmənin yarpaq-yarpaq söhbətinə.
Lap ürəyimcə...
Sonra da deyəcəyəm
İndi də sən
Qulaq as mənə,
Danışım fədai dostlarımın
Cəbhə hekayətini...
Yadıma gəlir,
O zaman
Xəyaldan ayırdı məni
Çiyni tüfəngli,
Beli qatarlı,
Çarıqlı,
Patavalı,
Haylı-haraylı
Dostların otağa dolması.
Elə bil yarıda qırıldı
Bir ana laylası.
Elə bil şüşələrə toxunub
Töküldü
Yarpaqların o həzin səsi.
Elə bil pəncərəyə həkk olmuşdu.
Qələmənin kədərli kölgəsi.
Son dəfə baxdım
Arxamca əl edən
Yarpaqların titrəməsinə.
Hər şey qəribə göründü mənə...
Çıxdım
Təbrizdə,
"Novbahar" mehmanxanasındakı
O tək otaqdan...
İllər ötdü,

Bir daha qayıda bilmədim...
Qəlbimdə ömrün
Neçə-neçə
Acılı-şirinli
Xatirələri qalır o çağdan...
Birdən naxış salır pəncərəmə
Təbiətin göz yaşı –
Yağış damcılarının düzümü.
Çinarın yarpaqlarından
Zorla çəkirəm gözümü.
Düşünürəm...
İndi Təbrizdə
"Novbahar" mehmanxanasındakı
O tək otağın önündə
Böyüyüb, yaşa dolmuş qələmə
Yəqin hələ də,
Mənim hekayətimi
Yarpaq-yarpaq danışır
Bütün aləmə:
– Biri var idi,
Biri yox idi,
Bir zaman bu tək otaqda
Bir fədai şair qalardı...
Biri yox idi,
Biri var idi,
Bir zaman bu tək otaqda
Bir fədai şairin
Bir dünya arzuları
Çiçəkləyərdi,
Yarpaqlayardı...

1976

MƏNİM ŞEİR KİTABIM

İlk şerimi yazanda
Elə bildim dünyanın
Bəxtiyarı olmuşam.
İlk kitabım çıxanda
Elə bildim özüm də
Təzədən doğulmuşam.
Bir gün də mağazada
Görəndə kitabımı,
Coşub-daşdı sevincim.
İndi o ilk şer də,
İndi o ilk kitab da,
Tarix olmuş mənimçin.
Hərdən xəyal içində
O günlər düşür yada.
Deyirəm, Ərdəbildə,
Kitab mağazasında
Şer kitabım qaldı.
Cəbhə dostlarım kimi
Heç bilmirəm onun da
Taleyi necə oldu.
Şeyx Səfi küçəsində,
Camakı arxasında*
Neçə-neçə kitabla
Qoyulmuşdu yanaşı.
Nə meşindən cilidi,
Nə də zərdən naxışı.
Övladına baş çəkən
Narahat atalar tək,
Gəlib baxırdım gündə.
Günəşdən cadar-cadar,
Susuz dodaqlar kimi
Bozarmış cilidində
İki söz yazılmışdı:

**Camak* – Kitab mağazasında, içərisinə kitab düzülən şüşə çərçivə.

"Şeirlər", bir də adım.
Ancaq sətirlərinə
Hopmuşdu ürək yanğım,
Arzum, harayım, odum...
Ayrılıq yaman olur,
Bir gün ayrıldıq biz də.
Son görüş zamanında
Donmuşduq ikimiz də.
Mən getdim... getməliydim...
Fəqət o qaldı yenə
Camakı arxasında.
Adım şölə çəkərək
Yanırdı yaxasında.
Sədinin "Gülüstan"ı,
Hafizin "Divan"ı yla.
Orda qaldı yan-yana.
Məni əbədiyyətə
Qovuşduracağına
İnamım olmasa da,
Ümidim ona qaldı.
O vətən torpağında
Məndən nişana qaldı...
Bunu bilirəm ancaq,
Haman əl boyda kitab
Camakının ardında
Həmişə qalmayacaq.
Ya qorxulu düşmən tək
Polislər elan edib
Xətərli olduğunu,
Qala qabağındakı
Dardan asacaq onu,
Ya da ki, Ərdəbilin
Ucqar küçələrində
Hər gün qonaq olacaq
Bir dostumun evində,
Müəllifin yerində.
Şeyx Səfi küçəsində,

Kitab mağazasında
Qaldı şer kitabım.
Mənim fikir dünyamda
O ilkin inqilabım.
O kitabda hər misra,
Hər söz ürək qanımdı.
Düşmənlərə göz dağı,
Dostlara nişanımdı...

1976

DÜNYADA BİR ŞƏHƏR VAR...

Dünyada bir şəhər var,
Mənimçin yer üzündə
Şəhərlərin qəşəngi.
Ağ badam gülləridir
Bağlarının çələngi.
Kölgəli küçələrdən,
Arxlardan sular axar.
Çaxçaxlı qapılardan
Sürməli qızlar baxar.
Suvaqlı evlərində
Hər sözü, hər söhbəti
Hikmət dolu qocalar.
Başı üstə Səhəndin
Ağ çalmalı zirvəsi
Vüqar ilə ucalar...
Bir zaman o şəhərdə
Ömür sürdük, gün gördük
Dostlar ilə bir yerdə.
İndi neçə illərdir
Düşməz ora güzarım.
Fəqət, yenə o yerdə
Yaşar ürək dostlarım.
Hamısı da ixtiyar.

Dünənin çılğınları
Gör necə qocaldılar...
Yaşar bir də ümidim,
Məhəbbətim, ilqarım,
Alovlu şerlərim,
Qanadlı duyğularım...
İndi neçə illərdir,
Gözümün önündədir
O küçələr, meydanlar.
Örtülü bazardakı
Cərgə-cərgə dükanlar.
Bir də ki, o şəhərin
Dönə-dönə gəzdiyim,
Neçə dəfə azdığım,
Hər dalanı, döngəsi.
Yığın-yığın
Acılı-şirinli xatirəsi...
Heç nəyi unutmadım,
Hələ yaddaşımdadır.
Saçlarım ağarsa da,
O gənclik illərinin
Sevdası başımdadır...

1976

ŞƏKLİNƏ BAXIRAM

Şəklin durur önümdə...
Şüşənin arxasından
Sakit-sakit baxırsan.
Bu sənmisən doğrudan?
Yox, yox, bu sən deyilsən!
Danışsana, dinsənə,
Bir gülüb sevinsənə!
Niyə donub qalmısan?
Yox, inana bilmirəm

Sən belə hərəkətsiz,
Belə dinməz olmusan.
Sinəni qabartmayır.
Nədən vətən havalı
Qəlbinin döyüntüsü?
Dalğasız dəniz kimi
Necə dayaz görünür
Gözlərinin güzgüsü.
Dodaqların incini
Gizlədən sədəf kimi
Gör necə də lal durur.
Yox, sən deyilsən belə,
Önümdə xəyal durur...
Nəfəsin alışmırsa
Vətən məhəbbətindən,
Dodağın titrəmirsə
Hicranın siqlətindən,
Onda bu sən deyilsən...
Hanı, hanı o rəssam?!
Niyə ona demədin,
Mən ömrümdə bir gün də
Belə lal olmamışam.
Niyə ona demədin,
Mən qartal doğulmuşam,
Qıy vurmaya bilmərəm.
Dilsiz göyərçin olub
Bu qəfəsə girmərəm.
Hanı, hanı o rəssam?
Niyə demədin ona:
– Sinəmdə vulkan yatır.
Səsim günəşə çatır.
Bir gün şer deməsəm,
Ağlamasam, gülməsəm,
Bil məni qəhər boğar.
Fikrimin ümmanında
Məni dalğalar boğar,
Hətta ləpələr boğar...

Önümdə şəklin durur,
Nə danışır, nə dinir.
Bu dilsiz əksin sənin
Gələcək illərindir.
Özün danış, özün din.
Danış ki, otağımız
Sükutda boğulmasın.
Danış, oxu, şer de,
Ömrümün bircə günü
Qoy şersiz olmasın,
Bir də sənsiz olmasın...

1976

ŞEYX SƏFİ KÜÇƏSİ

Ərdəbildə bir küçə var,
Şeyx Səfi küçəsi.
Şəhər bina olandan,
dəyişib dönə-dönə
xiyabanların,
məhəllələrin neçəsi.
Fəqət neçə əsrdir
bu küçə qalır
öz adı, nişanı ilə.
Qala qabağını birləşdirir,
Alaqapı meydanı ilə.
Nə dövlət qərar çıxarıb,
nə də Şeyx Səfi saldırıb öz adına.
İndi bu küçənin tarixi
gəlmir kimsənin yadına.
Hamı "Şeyx Səfi küçəsi" deyir,
cavanlar vüqarla,
qocalar bellərini əyib yeriyir.
Bir zaman tozlu-torpaqlı,
sonralar daş köynəkli küçədən.

Neçə küçəyə bənzər,
neçəsinə bənzəməz
onun ömür yolu.
İllər görüb kədər dolu,
günlər görüb sevinc dolu.
Qızılbaş igidləri
şeypur səsləri altında
bu küçədən keçib.
Gəlinlərin hənalı əllərindən
döyüşçülər şərbət içib.
Neçə çapar gedib
neçə məmləkətə hər gün.
Neçə çadır qurulub
neçə hökmdarın
xəracını gətirmiş
elçilər üçün.
Neçə ana gəlib
oğlunu orduya vermək üçün.
Neçə mürid gəlib,
neçə müdərris
Şeyxi görmək üçün.
Bu küçənin başından
sonra illər keçib.
Sevinc dolu günləri
xatirəyə çevrilib
tarixə köçüb.
Kədərini yaşayıb bu küçə
təzə əsrin, zamanın.
Körpüsünə çevrilib
Qala qabağındakı dar ağacları ilə
zindanın.
Sonra da neçə gecə
Şeyx Səfi küçəsindən
qara maşınlar gedib
Ərdəbil – Tehran yolu,
Tehran – London yolu.
Nadir incilərlə dolu...

Dünyanın neçə-neçə muzeyini bozəyib
bir sarayın qabları.
Oğlunu itirmiş anaya bənzəyir
kitab dolabları.
İndi xuddambaşı da qalıb yana-yana,
cavab verə bilmir
səyyahların suallarına.
Fəqət nə etsin xuddambaşı,
nə qədər özünü zorlasa da,
yenə olacsız qalıb
ağacını qaldıraraq arabir,
asta-asta deyir:
– Neçə əlyazması var idi,
bu dolabda bir zaman,
xətti Mirzə Əlidən yadigar idi,
şəkilləri Behzaddan.
İndi yoxdur...
O rəfdə neçə kasa vardı,
Çin şahzadəsindən yadigardı.
Yerin-göyün əsrarını
əks edərdi bir qurtum suda.
Nə Cəmin camı,
nə də İskəndərin aynası
ola bilməzdi bu hikmətdə.
İndi yoxdur o da...
Sonra da dəyişir söhbətini
Xuddambaşı bilə-bilə.
Qonaqları ötürür
qızıl şirazəsi soyulmuş qapıdan
Hörmətlə...

Bir zaman biz keçdik bu küçədən
qarışıq cərgələrlə
qocalı, cavanlı.
hamımız bir əqidəli,
bir inamlı.
Getdik Alaqapı meydanına, –

babaların xütbə oxuduğu yerdə
vətənə sədaqətimizi,
babalara hörmətimizi,
kimliyimizi,
dəyanətimizi
yad edək bir də.
Ana laylası kimi şirin,
vətən göyləri kimi dərin,
Xətainin şer yazdığı dildə.
Getdik,
dövrəmizdə əlisilahlı polislər...
Bilmirdik bizi xətərdən qoruyurdular,
yoxsa xətəri bizdən.
Neçə nəfər xitabət kürsüsünə qalxdı
corgəmizdən.
Meydan doldu ağzına qədər.
Hələ şəbüstan yerinə,
dükan damına çıxmışdı
çadralı, çadrasız
qızlar, gəlinlər...
Polislər söykənib tüfənginə,
bizə "moğol qalığı" deyən "alimlər"
qısılıb eynəyinə
qulaq asırdılar.
Nə bunun yadına tüfəng düşürdü,
Nə o birinin kişiliyi çatırdı danışa.
Qorxurdu yalanı baş tutmaya
o zaman biri qulağından yapışa
deyə: – Cənab,
bu vüsətdə,
bu ləyaqətdə,
bu əzəmətdə
qalıq olar.
Qorxurdu cavab tapmaya
özü o dünyalıq ola...

Yenə də zaman dolandı,
yenə də əvəz oldu fəsillərin neçəsi.

Yenidən zindan yolu oldu
Şeyx Səfi küçəsi.
Natiqlər getdi bu küçədən
dili bağlı.
Fədailər getdi bu küçədən
qolu bağlı.
Alimlər, şairlər getdi bu küçədən,
qara zindana.
Arxasınca baxdı "Şeyx Səfi"
yana-yana.

Baxdı, danışa bilmədi...
"Nədir bunların günahı?" –
Soruşa bilmədi...
Qaldı Şeyx Səfi küçəsi,
keçmişinin şöhrəti,
dünəninin əzəməti,
bu gününün möhnətilə...
... – Kədərini çinarlar danışır indi,
yarpaq-yarpaq.
Qəmini nəql edir adamlara
iki tərəfində axan irmaq.
Yenə də qocalar ötür
bu küçədən,
yenə cavanlar keçib gedir.
Ancaq "Şeyx Səfi" də,
insanlar da intizar dolu
bir süküt içindədir...
Susur,
bir zaman "Darülirşad"a,
sonra Alaqapı xütbələrinə
körpü olan Şeyx Səfi küçəsi.
Susub gözləyir,
nə zaman çevriləcək
tarixin səhifəsi...

1971

ŞƏMSUVARLI ƏBİ

I

"İgid öləndə adı qalar",
"Qaya uçanda toz qopar".
Nə gözəl deyib babalar.
Fəqət,
bilmirəm sənin ki niyə belə oldu,
öldün, nə toz qopdu,
nə də nəmin-nişanın qaldı.
Nə qədər diriydin
adın dillərdə gəzirdi,
Şəmsuvarlı* Əbi.
Öldün, unuduldun,
adsız ölənlər kimi.
Qəbrinə başdaşı qoyub
üstünə adını da yazmadılar.
Axı sən nə edəsən ki,
arxalandığın adamlar yarıtmazdılar..
Gəlir xatirimə
ilk dəfə səni gördüyüm gün.
Boz atın var idi,
dəvə yunundan çuxan.
Deyirdilər: "Dövlətdən qaçaqsan..."
Ancaq,
nə yol kəsmişdin,
nə də karvan soymuşdun.
Söz götürən deyildin,
ağayla baş-başa qoymuşdun...
Topal Əhmədin,
Çuxasız Qədirin üstdə,
deyirdilər
çomaq çəkmisən ağanın üstə.
O da dözməyib təhqirə,

*Şəmsuvar – Ərdəbilin yaxınlığında kənd adı.

komana od vurub
özünü də kənddən qovmuş.
Hələ ürəyi soyumayıb
üstünə ad da qoymuş:
"Qaçaq Əbi".
Elə o zamandan sən də
gəzmisən oba-oba,
kənd-kənd
dövlətdən qaçaq kimi...

II

Sonra da səngərdə gördüm səni
tələtümlü bir gündə.
Bir daş dalında uzanmışdın,
tüfəngin də dinirdi,
özün də.
– Ey, yaramaz!
Çıx səngərdən...
Səninləyəm, ey, tıntın Kərəm!
Axı ağanın yerinə
sən niyə ölümə gedirsən.
Çıx səngərdən, qayıt kəndə.
Rəiyyət babasan,
nə mülkün, nə də anbarın var.
Axı səngərdə sənin nə azarın var.
Qayıt kəndə,
Hamıya xəbər ver ki,
Azadlıqçın döyüşür Şəmsuvarlı Əbi.
Qoy ağa özü gəlsin meydanıma,
danışaq qabaq-qabağa,
lülə-lüləyə.
Danışaq səngər-səngərə,
güllə-gülləyə,
Yolunu gözləyirəm,
gəlməsə buradan gedən deyilom.
Bir kuzə suyum var,

bir dəstərxan çörəyim,
bir dağarcıq gülləm.
Ölənədək bu daşın arxasındayam,
gedən deyiləm.
Deyin ağaya gəlsin,
əgər döyüşməyə qeyrəti,
ölməyə həvəsi var.
Gəlsin,
dağarcıqda onun da qisməti,
gülləsi var...

III

Bir gün Alaqapıdan
zindan qabağına qədər,
səf çəkib düzülmüşdü polislər.
Hamısı da yaraqlı idi.
Səni həbsə aparırdılar,
qolların bağlı idi.
Ancaq,
yenə boz atın üstündə
vüqarlı oturmuşdun,
elə əvvəlki kimi.
Hamı pıçıldayırdı,
Şəmsuvarlı Əbidir,
Şəmsuvarlı Əbi...

IV

Aylar ötdü,
İllər dolandı...
Sənin də ömrünün günləri
vaxtsız talandı...
İndi, adsız qəbirlər arasında
qəbrini axtarıram,
tapa bilmirəm.
Bəlkə bu nişansız qəbirlərin

hamısı sənindir belə?
Yox, inana bilmirəm.
Axı demişdilər:
"...heykəlini qoyacağıq,
boz atın,
dağarcıq dolu güllən,
bir də tüfənginlə..."
Bəs niyə unutdular!
Nə adın, nə də nişanın var...
Nə qədər diriydin,
adın dillərdə gəzirdi.
Öldün,
bir yadına salan da olmadı səni
indiyə kimi.
Yazıq Şəmsuvarlı Əbi,
Yazıq Şəmsuvarlı Əbi.

1965

YAĞIŞ YAĞAR,YER DOYMAZ...

Sən narın yağış kimi
Elə hopmusan qəlbimə
Sakit-sakit,
aram-aram.
Yağış yağar yer doymaz,
Mən də səndən doymaram.
Gözüm gözündən doymaz,
Qulağım səsindən,
Sinəm nəfəsindən.
Deyirlər, ən ülvi sevgi
Səssiz, sözsüz məhəbbətdir.
Axı dilə-ağıza salmaz
Sevən sevəni.
Mənə də sənin eşqin kifayətdir.
Nəyə lazım hamı bilə
Sevirəm səni.
İstəmirəm,
Şıdırğı yağış kimi
Selə, suya dönəsən.
Ya da şimşək olub
Tez yanıb, tez sönəsən.
Mən də
Nə yağışına islana bilim.
Nə də oduna yana bilim.
Neyləyirik nağıl olub
Dillərə düşən şöhrəti?
Nə edirik dağ çayına dönən
Məhəbbəti?
Yamacda hay qopara,
Səhrada nə səsi, nə də izi qala.
Ürəyə hopmaya,
Hər yanda sözü qala.
Sən elə narın yağış ol, əzizim,
Yağ sakit-sakit,
Aram-aram.
Yağış yağar yer doymaz,
Mən də səndən doymaram...

1969